

Elfizetési árak:

Egész évre 10.— forint
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy órára 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiac, a váro-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petít
soronként 6 kr-ával
számlátnak.

A balászfalvi felsülés.

Debreczen, május 18.

Maroknyi nép vagyunk. Sok az ellenségünk. Szerencse, hogy nem árthatnak, mert a nyelvtölgötés nem veszedelmes. Tehetetlen, erőtlén gyermekek, vagy hülye emberek szoktak ezzel a fegyverrel élni. Az erős ember szembeszáll ellenségével és nem marja meg titkon. A vakondoktól senki sem fél, csak utálja.

Ezek jutottak most eszünkbe, hogy a balászfalvi gyülelésről hallottunk. Sok hühó semmiért. Csuf kudarcz. A román tulzók magukra maradtak. A nép sokszor józanabb, mint vezetői. Lukácsiu, a hirhedt laczfalusi pópa, hosszú orral távozott. A havasok népe nem lelkesült beszédén. Ott hol 1848-ban vért ivott az oláh, ott most néptelen volt a mező s a csendben hallani lehetett a fű növését. A kivezényelt huszárok kardja hüvelyben maradt. A vezetőket, kik tüntetni akartak a magyarság ellen, ez a csönd lehangolta, a zuhogó zápor pedig, mely hirtelen meg-

eredt annak a néhány tüzes fejnek vérért is lehütötte.

Fiaskóval, nevetséges eredménynyel végződött a balászfalvi gyülelés. És ez így van jól. A józan irány mindig megtermi a jó eredményt, míg a felforgatás eszméje átkos volt mindenha.

A románok nálunk hazát nyertek. A magyar nem szerette az alattvalókban a rabszolgát. Megosztja velök jogait, de megkivánja cserébe, hogy szeressék a hazát. Nem kivánja nyelvüket elvenni, nem kivánja, hogy eldobják nemzeti öltönyüket, ő csak magyar szívet kér tőlük, érzésben, gondolkodásban gazdag hazaszeretetet, mely nem rontja, hanem építi a magyar állameszmét.

A *komité* ezt talán nem akarja megadni, a magyar hazának, de a nép már belátta, hogy a lovagias magyar nemzet adottsava szent s egyenlő szeretettel öleli keblére mindazokat, kik őt szeretik.

De amilyen jóságos a szeretete, oly szomorú kimenetelű lehet jogos haragja. Nagy lelke van, de kormányának erős a keze és ha

másképpen nem lehet, kiméletlenül is kitépi onnan azt a részt, mely egységét lelketlen izgatásokkal akarja megbontani.

Fiume. Gróf Szapáry László fiumei kormányzó tegnap reggel Budapestre érkezett, hogy a miniszterelnöknek a Fiumében beállott új helyzetről referáljon. A miniszterelnök Szapáry grófot a delegáció ülése alatt fogadta és egy fél óráig tárgyalt vele. Mint értesülünk, a kormányzó politikai és adminisztratív okokból nem javasolta egy kormánybiztos kiküldetését, hanem arra kért felhatalmazást, hogy Milcenich fiumei tanácsigazgató bizassék meg továbbra is ideiglenesen a podesztai teendők teljesítésével. A fiumei kormányzó egyébként egyik fővárosi hírlapíró előtt ez alkalommal kijelentette, hogy ő a mostani helyzetet már kedvezőnek tartja, mert az autonom-pártban bekövetkezett szakadás folytán azt remélheti, hogy a liberálisokkal és az autonom-párt töredékével együttesen leküzdíthető az autonom-párt intransigens elemei.

Uj képviselők. Országgh Sándort Ó-Budán és Breznóbányán Osztrulovszky Miklóst szabadelvűpári programmal egyhangulag képviselővé választották.

A szomszédból.

— május 18.

Az osztrákok épen olyan kevéssé felejtenek és tanulnak, akár a Bourbonok, a kik e miatt trónjukat veszítették; az osztrákok pedig fokozatosan eljátszották politikai befolyásukat, míg most azon az

TÁRCZA.

A fehér legyezős asszony.

Írta: Anatole France.

A Szung tartományból származó Csuang-Czen tudós és tekintélyes férfiú vala, ki is a bölcsességében annyira vitte, hogy minden mulandóságtól elfordula elméjében s mivelhogy — jó kínai létére — örökkévalóságokban sem hitt, hő lelkének alig maradt egyéb vigasztalása annál a megnyugvásnál, hogy mentnek tudta magát minden hívságaitól s gyengeségeitől a többi emberfiának, a ki mind haszontalan kincsek és hitvány tisztességek után esenkedik. Mindazonáltal valami különös jó foglaltatik ebben a megnyugvásban, mért holta után boldognak ismerték s irigylendőnek itélték.

Bár amíg az ismeretlen hatalmak élnie engedték, napos ég alatt, mosolygó zöldellés közepett, Csuang Czen megszokta, hogy ahol az élete telik, elmékedéseibe mélyen elmerülve járjon-keljen, maga sem tudja miért és merre. Valamelyik reggel, mikor véletlenségből a Nam-Hoa viruló hegyoldalaira tévedt, valahogy egy temetőben találta magát, a hol az ország szokása szerint vert földből való kis halmok alatt nyugodtak a halottak. A szemhatárba vesző e számtalan sir láttára a tudós férfiú mélyen elgondolkozott az embernek sorsán.

— Ime, — így szólt magában, ime a keresztut, melybe az élet ösvényei beletorkollanak. A ki egyszer a holtak közt elhelyezkedett, nem tér többé vissza a napvilágra.

Másvilágban Csuang-Czen nem hitt, mint ahogy nem hisznek benne az ő földjei sem, akiket kit vidám, kit bánatos hajlandóságai szerint, a halálban való ilyen egyenlőség gondolata vagy elborít vagy földerít. Zöld és piros bálványképek sokasága mulattatja itt a szegény elköltözötteket. De Csuang-Czen, a ki a bölcselkedők büszke rendjéhez tartozott, üveg-báboktól nem kért vigasztalást.

Ahogy elmélázva végigjártatta a szemét a temetőn, a pillantása egy fiatal asszonyon akadt meg, akin gyászruha volt, vagyis hosszú fehér köntös, durva szövésű, varratlan.

Ott ült az egyik siron s egy fehér legyezőt fáradhatatlanul surrogatott ide-oda a domb fölött, melynek a hátja még nedves volt.

E különös foglalatosság oka felől Csuang-Czent elfogta a kíváncsiság s a fiatal asszony felé közeledve, tisztességtudóan így szólt:

— Asszonyom, merhetem-e megkérdezni, kit hantoltak itt el s kegyed mely okon legyezi oly buzgalommal a földet, mely az életteleniséget elfüdi? Bölcselkedő vagyok, aki mindeneknek végső okait kutatja — s im, itt állok, olyasmielőtt, a minnek végére nem jutok.

Az asszonyka megállapodás nélkül tovább jártatta a legyezőjét. Csak a fejét szegte le elpirulva s egy pár szót mormolt, amit a tudós meg nem értett. Megismételte a kérdését többször is, de hiába. A gyászoló asszony rá sem ügyelt többé — úgy tetszett, a lelkét teszi bele abba a karjába, mely a legyezőt jártatta.

Csuang-Czen hát tovább ment kelletlenül. Tudta bár, hogy minden hívságos, mégis a lelke hajtotta, hogy kutassa az okait az emberek cselekvéseinek, főképpen az asszonyi nemből valóknak. Ezeknek az alsóbbrendű teremtetéseknek a fajtája erős, ha nem is épen jóakaró érdeklődéssel töltötte őt el.

Lassan folytatta vándorlását, közben vissza-visszanézve a legyező felé, a mely mint egy nagy fehér pillangó szárnya, úgy repkedett a levegőben.

Egyszerre csak egy öreg anyó állt előtte, akit eddig észre sem vett s a ki intett a tudósnak, hogy kövesse.

Egy sirdomb mögé vezette, a mely a többinél valamivel magasabb volt s így szólt:

— Hallottam, mikor az asszonyomat megkérdezté s az nem felelt. Szívesen megfelelek a kegyed kíváncsiságának, elsőbb velem született tisztességtudásomnál fogva, de meg abban a reménységben is, hogy ad érte valamicskét, a min a papoktól bűvös papirost vehetek, hogy megnyujtsa az életemet.

uton járnak, hogy lehetlenné tegyék parlamentáriszmusukat és alkotmányos életüket. Mert Thun gróf kellő türelemmel és óvatossággal próbálgatja ugyan az osztrák parlament kátyuba jutott szekerének a megindítását, a németek és némely túlzó szláv töredékek azonban következetesen benne akarják tartani azt a nemzetiségi viszály mocsarában, sőt kiterjesztették ezt a magatartásukat a delegációra. Olyannyira, hogy eddig még a költségvetési bizottságban sem tárgyalták érdeme szerint sem a külügyi, sem a hadügyi költségvetést; a németek inkább visszautasították, pusztán azért, mert a kormány nem vonta vissza a nyelvrendeletet; lehet különben, hogy ürügyül használják ezt a körülményt arra, hogy egyfelől a hármasszövetségtől követik az osztrák németek politikai állásának az erősítését, másfelől gráci és prágai apró sérelmeik előadására, sőt kirohanás intézésére a kiegyezés ellen és annak a követelésnek a felállítására, hogy a közös hadsereg tartsa fenn a gesamtreich-ot, kizárólagos németiséggel; a magyarok pedig annak élelkezésébe nemcsak felszerelésében, a mi meg van, csak a kvóta arányában részesüljenek.

A hadseregnek és a külügyi politikának ilyen helyi érdekek szerint kívánt felhasználására, a szlávok ellenkező, de szintén egyoldalú nemzetiségi nézőpontokkal és követelésekkel feleltek és sikerüket főleg Oroszország barátsága alapján remélik.

A két szélsőség szembeállítását bizonyítja, mennyire helytelen mind a kettő; mennyire szem elől tévesztik a monarchia érdekeit és a nagy politika követelményeit; a nemzetiségi viszály mennyire eltompítja a helyes érzéket, lesúlyesztja a színvonalat és szétrombolja a monarchia közös érdekeit a kiegyezésben épen úgy, mint a hadsereg föladataiban és a nemzetközi politikában. Mert a helyett, hogy a nemzetközi helyzettel és követelményeivel foglalkoznák, a helyett, hogy a hadsereg közös föladatait és a politikával szemben érintetlen, semleges szervezetét tiszteletben tartaná, erősítene, fejlesztené: helyi és nemzetiségi viszályokat von a

vitába olyan fórumon, amelynek azokhoz egyáltalán semmi köze. Hogy akkor, a mikor a házi viszály a kiinduló pont a közösügyek tárgyalásában is, a színvonal lesúlyed és a nagy érdekek szem elől tévesztetnek, ez önkényt következik, hogy az ilyen álláspont nem nyújt támaszt és erőt a monarchiának, ez kétségtelen.

Ha pedig, az osztrák németek megpróbáltatásuk nehéz napjaiban ugyanazal a göggel és követelményekkel lépnek fel, a kiegyezés tekintetében, Magyarországgal szemben, a mit éreztetni akartak velünk a hetvenes években, a mikor a hatalom tetőpontján állottak; és most is össztévesztési szerelnék a két államnak nemzetiségeit külön választó, közös alkotmányos szervezetét a régi öszsbirodalom egységes német uralmával: és ha mindig erre térnek vissza, mint a delegációban hangoztatott és ebből indulnak ki, ékepen ismét csak azt bizonyítják, hogy nem felejtenek és nem tanulnak semmit. Így lehetetlen álláspontot foglalnak el, miáltal lehetlenné teszik magukat és politikájukat, mert ellentétbe jönnek a létező intézményekkel és egész történelmi fejlődéssel; már pedig a mely politikai ténnyező az intézményeket ignorálja és a történelmi fejlődéssel ellentétbe jön, az meddőségre és kihalásra kárhoztatja önmagát. Ha az osztrák politikusok még most sem veszik ezt észre, úgy egyenesen vesztükre dolgoznak.

De legveszedelmesebb, szinte nevetséges álláspontjuk, a melyet a kiegyezéssel és Magyarországgal szemben elfoglalnak, a midőn egyfelől azt kívánják, hogy a dualisztikus alkotmány épségben tenmaradjon a vámközösséggel együtt és sőt attól nemcsak ipari piacot és védelmet, hanem még külön politikai oltalmat is követelnek a maguk részére; másfelől pedig Magyarországnak sem politikai, sem anyagi érdekeit a dualizmus keretében és a vámközösségben még annyira sem akarják respektálni, a mennyire eddig érvényesültek. E helyett bármely előnynyújtás nélkül, nagyobb teherviselést követelnek tőlünk és ezt a követelést szintén a németiség oltalmának követelésével tetézik, olyan formában, hogy minden szavukból meg-

vetés és gyűlölet ri ki Magyarország iránt! Ekkor azután panaszkodnak, hogy a magyarok a németek segítségére nem sietnek és belügyeikben egyoldalúan melléjük nem állanak! Hát ez az alap; a követelés annyi ellentét, annyi lehetlenséget tartalmaz, hogy nem is lehet komolyan venni; egyedül az tűnik ki abból, hogy az osztrák-németek se nem felejtenek, se nem tanulnak; már pedig a felejtéshez is, a tanuláshoz is, vajmi kevés idejük maradt.

A debreczeni dalegylet

konstantinápolyi kirándulásának utirendje és szabályzata.

1898. május 20—31.

A debreczeni dalegylet működő tagjai s a hozzá csatlakozott pártoló tagok felkértenek, hogy az alábbi szakaszokban foglaltakat tudomásul venni, azokhoz mindenekben alkalmazkodni sziveskedjenek.

Elsőben is közöljük az útirányt, mely következő:

I. *Május hó 20-án* pénteken este 10 ó. 27 p. indulás *Debreczenből*, érkezünk *P. Ladányba*, 11 ó. 28 p., ott *kiszállás*, bevárjuk a Budapest felől jövő *gyorsvonatot*, amely 12 ó. 55 p. indul *Nagyváradra*, hová 2 ó. 11 p. érkezünk meg, onnan indul 2 ó. 18 p., érkezik *Kolozsvárra*, 5 ó. 55 p., onnan indul 6 ó. 11 p., érkezik *Tövisre* 8 ó. 22 p. reggel, onnan indul 8 ó. 37 p. *Brassóba* érkezik 2 ó. 09 p. délután; bevonulás Brassóba a szállodába, hol a délebed elköltése után kipihenjük fáradalmainkat, tovább utazunk hajnali 3 ó. 55 p., *Predeálba* érkezünk 5 ó. 10 p. Itt vámvizsgálat alá esünk.

Predeából indulunk 7 ó. reggel, érkezünk *Bukarestbe*, déli 12 órakor, hol megebédelünk.

Délután a 3 ó. 40 p. induló gyorsvonattal folytatjuk utunkat tovább *Constanza* tengeri kikötő felé, hova este 9 ó. 20 p. érkezünk meg s ha lehetséges az érkezés után nyomban felszállunk a hajó fedélzetére s ott költjük el az estebédet.

Az éjjel 12 ó. 30 p. induló hajóval utazunk a Fekete-tengeren le *Konstanti-*

Csuang-Czen egy pénzdarabot vett ki a tárczájából, az anyó így kezdte:

— Az a fiatal asszony, akit ott láttott annál a sirnál, neve szerint Lu asszonyság, özvegye egy Tao nevezetű tudósnak, aki két héttel ezelőtt halt meg. Hosszas betegség után. Az a sir az ő sirja. Igen nagyon szerették egymást. Még halodklásában is Tao ur alig tudott beletnyugodni abba, hogy megváljon a feleségtől, s hogy itt hagyja, az élte s a szépsége virágjában, az szinte lehetetlen volt elötte. De jó és kezes ember léte utoljára is belátta a szükségét mindezeknek s megadta magát a sorsának.

Lu asszonyság, aki nem tágitott az az ura betegágyától, könybe borulva esküdt meg minden istenekre, hogy nem éli túl a halálát; mint ahogy életében megosztotta a fekvőhelyét, úgy akar a koporsóban is az oldalán nyugodni.

De Tao ur így szólott: Én szerelmem, ne esküdj erre.

— Hát akkor, — így felelt az asszony, — ha az a sorsom, hogy tuléljelek s a tündérek arra kárhoztatnának, hogy a nagy világot akkor is lássam, mikor a te szemed lezárult, tudd hát legalább, hogy soha a más asszonya nem leszek, s egy uram van csak, amint ahogy csak egy a lelkem.

— Ne esküdj erre, — szólta Tao.

— Oh, Tao! hadd esküdjem hát, hogy öt egész estendeig várok, míg ujra férjhez megyek.

— Erre se esküdj, — felelt Tao. — Csak arra esküdj, hogy megörzöd az emlékezetemet, amíg a sirom hantja meg nem száradt.

Lu asszonyság megfogadta szentül. S a jó Tao ur lehunyta a szemét, örökre. — A Luo asszonyság bánatát el sem lehet mondani. Forró könnyei majd kitépték a szemét. Éles körmöcskéi sebesre tépték porcellán arczocskáját. De minden mulandó, s a bánat vad hullámai is elültek, Harmadnapra a Tao ur halála után ahü asszonyság gyásza már emberiebb volt. Mondták neki, hogy az ura egyik tanítványa részvételét akarja neki elmondani. Nagyon helyesen úgy gondolkozott, hogy ezt visszautasítani nem illik és sőt hájtva elfogadta. A fiatal ember csinos fiú volt, nagyon formás, egyet mást szólott Tao urról, teméntelen sokat Lu asszonyságról, azt mondta az asszonynak, hogy gyönyörű, s hogy érzi, hogy szerelmes bele. Az asszony hagyta. A fiatal ember megígérte, hogy visszatér. S azóta Lu asszonyság éjjel-nappal ott ül az ura sirján, s legyezi a nedves földet, hogy mentül előbb fölszikkadjon.

Hogy így az anyó a mondókáját elmondta, a böles Csuang-Czen ekként gondolkozott:

— Az ifjuság rövid — s az ifju vének szárnyat ad a vágy. Mindent összevéve, ez a Lu asszonyság nagyon tiszteltreméltó személy, a kinem akarja megszegni az esküjét.

A tersattói szüz.

Irta: Peterdi Sándor.

Már második napja dühöngött a rettenetes vihar. A parti lakók ki sem mozdulhatnak házaikból, — csak otthon imádkoztak azokért kiket az istenítélet künn talált a nyílt tengeren. A Steha mare nevű hajónak is már tegnap be kellett volna futnia a kikötőbe...

Ki tudja, merre verte el a borzasztó orkán...

Ki tudja mi történt a büszke szép hajóval — és annak népével...

Isten irgalmazz! Tersattói szüz ne hagyj el őket!...

A toronymagasságu tarajos hullámok tajtékova tülekedtek egymás hegyin-hátán, szinte bírokra kelni látszóttak a komor nehéz felhőkkel, melyek befogták egészen az eget s rémes ójszkává változtatták a mosolygó derült nappalt. S mikor az orkán gyönyörködni akart néha a felkorbácsott vad természet, villámokat gyújtott... és látva a vést, a pusztulást, a sülyedő hajókat, a halállal küzködő embereket, a kárhoztot... akkor felkaczagot, hogy a kis házikók lakói remegve vetettek magukra keresztet.

Isten irgalmazz!

...Egy perczre, mikor elült az orkán, talán megsokalta már ő is a rémlétes pusztitást, vagy talán új erőt akart gyűjteni a rombolásra. Három gyors egymást követő ágyulövés dördült meg! Mily

nápolyba, hova 23-án délután 1 ó. 30 p. érkezünk meg.

Konstantinápolyban ünnepélyes fogadtatásban részesülünk a szultán Ó Felsége hivatalos kirendeltsége, az ottani magyar és olasz kolónia képviselője által, mely után zászló alatt vonulunk be szállásunkra.

A konstantinápolyi 5 és fél napi tartózkodás részletes programja ott fog részünkre kiosztatni.

Május hó 23-án délután, továbbá 24., 25., 26., 27. és 28-án leszünk Konstantinápolyban. Minden egyes napra felvett külön részletezett program pedig szigorúan megtartandó az összes kirándulók által, kisebb csoportokban ide-oda való széthúzás meg nem engedhető, de nem is ajánlatos.

Az egész társaság az elnökség felhívására egyidőben indul el az ottani rendezőség által kijelölendő pontokra.

Konstantinápolyban tartózkodni kell a lármás társalgástól, komoly és higgadt magatartással kell megszívlelnünk az ottani különleges szokásokat s alkalmazkodnunk kell azokhoz mindenekben.

A pénteki napon, 27-én a török vasárnapon megy végbe a szultánnak mecesetbe vonulása; figyelmeztetve vagyunk, hogy az éljenzésektől tartózkodjunk, ezen napon részesülünk abban a kitüntetésben, hogy a szultán palotájában megvendégel bennünket.

Ezen alkalommal a példás rendre, minden egyes mozdulatra, társalgásaink tárgyára és menetére különös figyelem fordítandó.

Altalában igyekezzünk mindenben a kellő mérsékletet megtartani.

A Konstantinápolyban szükségesnek mutatkozó hivatalos tisztelgésekben az elnök által megjelölt egyének fognak részt venni, miből önként következik, hogy külön tisztelgések megengedve nem lesznek.

Altalában tartózkodni kell a török fővárosban az ott szokatlan *dikciózások*-tól, az egyleti elnök minden egyes esetben, ha a szükség úgy kívánja, beszéd tartására felkér valakit a társaság kebeléből.

Több aprólékos, de ott igen kényes-

nek tetsző dolgokról szóbelileg informáljuk az utasokat.

Szombaton 28-án véget ér Konstantinápolyi tartózkodásunk és az este 8 ó. 15 p. induló gyorsvonattal haza felé térünk.

Vasárnap 29-én reggeli 6 ó. 30 p. érkezünk Mustafabasára, 7 ó. 24. p. Henauliba, mindkét helyen vámvizsgálat alá esünk.

Szófiába délután 5 ó. 08 p. érkezünk s fél órai várakozás után folytatjuk utunkat tovább; Pirotot 8 ó. 05 p. érjük el este, hol újabb vámvizsgálat alá esünk.

Belgrádba 30-án, hétfőn reggel 4 ó. 49 p. érkezünk, a vasuti állomástól közvetlen megyünk a dunai hajóállomáshoz, honnan 5 ó. reggel gőzhajón indulunk a festői *Al-Dunan* végig Orsovára, hová 3 ó. 15 p. érkezünk meg, a délután folyamán megtekintjük a *vaskaput* s a *csatornát* esetleg utközben *Adakaleb* szigetét, Orsova mellett a *Korona-kápolnát*.

Kedélyes estebéd után éjjeli 2 ó. 58 p. induló gyorsvonattal folytatjuk haza felé utunkat, *Temesvárra* érkezünk 7 ó. 42 p., honnan már 7 ó. 50 p. megyünk tovább Szegeden át és 12 ó. 06 p. érkezünk *Czeglédre*, hol 2 órai várakozás alatt kényelmesen megebédelünk.

Délután 2 ó. 35 p. indulunk *Szolnokra*, hova 3 ó. 30 p. érkezünk s honnan a 4 ó. 23 p. induló gyorsvonattal utunk utolsó részét tesszük meg s hazaérkezünk Debreczenbe szeretteink körébe este 6 ó. 50 perczkor.

II. Az egész ut alatt köteles minden résztvevő az egyleti jelvényeket: piros pántlikás kalapot és piros mellszalagot viselni, a működő tagok az egyleti lantot és a szolgálati érmet is viselik.

Köteles mindenki fekete szalon ruhát, fehér keztyűt és nyakkendőt hozni magával s a megállapított időben és helyen azt magára öltetni.

III. A részünkre küldendő levelek s egyéb értesítésekre nézve következőleg intézkedtünk 25 ikével bezárólag összes leveleinket *Konstantinápolyba* kell címezettünk következőleg:

Engel Gyula ur leveleivel, Stambul.

T . . . N. N. urnak

a Debreczeni Dalegylet tagjának

Konstantinápoly.

25-én tul leveleinket *Belgrádba* kell címezettünk következőleg:

Takács E. József ur leveleivel.

T . . . N. N. urnak

a Debreczeni Dalegylet tagjának

Belgrád.

Legcélszerűbb, ha mindenki kész couverteket hagy itthon.

Ezekbe foglaljuk össze a tudnivalókat s kérjük az összes résztvevőket, hogy a felsorolt pontokban foglaltakhoz alkalmazkodni sziveskedjenek.

Krasznay Ferencz,

d. e. titkár.

Márk Endre,

d. e. elnök.

A zenekirály halála.

Tul az Oczeánon, távol a hazájától, amelynek annyi dicsőséget szerzett és távol ettől az ó-világtól, New-Yorkban tegnap meghalt a legzseniálisabb magyar hegedűművész: *Reményi Ede*. Egy szál hegedűvel bejárta és meg is hódította az egész világot. Csudákat művelt ezzel a darab fával, ezzel a négy szál hurral: lelkesedésnek, tapsoknak a viharát keltette vele. A „Repülj fecském” dicsősége az ő lelkéből fakadt: ezenkívül — összehegedült a legnagyobb magyar lírikusnak egy szobrot.

Hatvanezer forintot hegedült össze Reményi, a Petőfi szoborra és az ércemlék ott a Duna partján, a mely a nagy poéta halhatatlanságának bronzba öntött szimbóliuma Petőfi örök életének hirdetésével egyetemben Reményi zseniálisításának és művészi lelkesedésének is hirdetője marad minden időkre. Nevéhez legsűrűbben a Repülj fecském diadala fűződik; de volt neki egy másik hatalmas sikere is, a melylyel minálunk a lelkesedés tomboló viharát keltette mindenkor. A Rákóczi-

gyenge volt az ágyu bömbölése a vihar szava után!... A Stella mare kér segélyt... De hát ki merészelné tengerre szállni ebben az időben! Ember a hajón levőkön már nem segíthet. Ha az Ur palástja be nem fedti őket...

A Madonna di Tersatto kápolnájában két gyertya ég az oltár előtt. A meg-megdobbanó lángok gyenge fénye csak alig világíthatja meg a falakra aggatott koszorukat... Mind megannyi fogadalmi jelvény. Egymás mellett függenek ott sorjában: menyasszonyi koszoruk. Az egyiket a hajó vízrebocsátásakor ajánlják fel a hajósok a Beata Madonnának, a másikat a viharok alkalmával elsüllyedt hajókról megmenekült bajtársak áldozzák a hideg sir ölében nyugvók emlékének!

És az a sok komor kép, mely mind tengeri szerencsétlenségeket ábrázol, még zordonabbá teszi a kápolna belsejét...

Folyton szól a lélekharang! Imádkoztat embereket! Testvéreitek halálos veszedelemben forognak! Imádkozzatok a tereattói szüzhöz, hogy csillapítsa le a vihar szellemét, hogy vezesse vissza ölelő karjaitokba feltett drága véreiteket! Csinsiling! Tersattói szűz segíts! Csinsiling! Hajósok védasszonya segíts meg minket!

Ismét három lövés dördült meg... de az ágyuzugás, harangesilingelés elvezett a vihar újból feltámadt tomboló zajában.

A kápolna oltára előtt két nő térdel. Ők tették a Beata oltárára a két gyer-

tyát... Nagyon esattan az ég... a két leány összerázkódik.

— Madonna segíts! sóhajta az egyik és könyáztatott szeméit esenzve fordítja a szent szűz képe felé.

— Madonna segíts! kiált a másik erős hangon s virágos kertem legszebb rózsáiból fonok koszorút oltárodra.

— Isten anyja, te átszenvedted fiad Golgotháját, szíved létszeres tör járta keresztül, fájdalmas szűz anyám halld meg esengésemet, mentsd meg Pietromat! Benned bizva, hozzád imádkozva, segély, emberi remény nélkül várja a közeledő halált, mely a hullámsirba temeti. Könyörülj rajtunk! mentsd meg életed. Ne engedd, hogy elveszzen az, ki egy árva leánynak üdve, támássa, mindene! És zokogva borult a hideg kőlépcsőre a szegény, boldogtalan Annunciata.

— Igazságos Madonna, te nem hagyhatod bosszulatlanul leányodat! Te nem tűrheted hogy a csábító boldog, a hűtlen szerencsés lehessen. Sujsd őket haraggal! Tipord a földre, ki diadalmasan mosolygott, midőn engem szenvedni látott, tedd földönfúlóvá, üldözötté, mint én menekülök mindig önmagam elől és vesszen a kárhozatba, legyen az undok tengeri szörnyek martaléka, ki odadobott engem az örök gyötrelmek. Tűz ég eremben, pusztuljon ő a vízben... sikoltott vadul Raffaella és felrohanva az oltár lépcsőjén, görcsösen átkarolta a sulyos, nagy ezüst gyertyatartót.

— Raffaella te irtóztató vagy! Eb-

ben az órában... Nem féled istent! suttagá megtörtén Annunciata!

— Miért félném!? felelt Raffaella daczosan. Véttem én ellene? Az ünnepnapokat megtartottam gyóntam, áldoztam, minden esztendőben. A Madonna kis képét itt hordom mindig a keblemen! És imádkozom is! Oh, megtanulhattam imádkozni. És ha Isten nem hallgatta meg imámat, meg kell, hogy haligasson most. Mikor imádkoztam, akkor boldog voltam, most nyomorult vagyok —

— Hát én...

— Te... te boldog vagy... még most is! Kinodban, gyötrelmedben boldog vagy... aggódó szíved rejtekében ott gubbaszt a remény, hátha magjön Pietro, hátha kikerüli a vést... van a kiért rettegi, kiért aggódjál, oh ez is boldogság. En, én csak arra gondolok, hogy ha visszatér, egymás karjaiba borultok, csókoljátok egymást... és minden kiállott szenvedést elfelejttek... Nem! Madonna! ezt nem engedheted meg! Madonna hallgass meg...

— Igazságtalan vagy, Raffaella. Én nem csábítottam magamhoz Pietrot, nem tehetek róla, hogy megszeretett... ő sem... A szerelem felett nem mi uralkodunk! Nem mi parancsolunk annak, az parancsol nekünk! Ne légy boszút lihegő! Jer imádkozzunk együtt érte...

— En! En imádkozzam megmeneküléséért! Hahaha! Hahaha! Soha se lássa meg többé a napvilágot... legyen átkozott ő... legyen megátkozva még az is, ki segélyére siet!

indulót úgy játszani, mint ő, nem tudta rajta kívül senki.

Az ő teremtő művészete új motívumot vegyített a tüzes riadó lélekkel, lángolással, hevüléssel teljes dallamban. Elvonuló hadak előbb tompa, majd egyre erősödő, hatalmas, esendesező, majd elvesző dübörgése hangzott, mikor a hegedű hangján megszólalt a Rákóczi szabadságért vivődő lelke. Ez a motívum mindig frenetikus lelkesedésre gyújtotta a hallgatókat. A ki egyszer Reményi Edétől hallotta a Rákóczi-indulót, ma is megbizsergeti a vért az emlékezete. — Akár volt programmon, akár nem, a közönség mindig megkövetelte tőle a Rákóczi-marsot. Az ovációknak olyan orkánja, a mely ezután a szám után rendesen felzúgott, elegendő diadal volt akár egy egész élet számára. Neki nagyon sok ilyen diadala volt. A dicsőség, amely ifjan szegődött melléje, hűségesen kitartott mellette szép kora utolsó napjáig. Művész hazája széles e világ: ő dicsőséget aratott az egész világban, de e mellett megmaradt magyaroknak szívben, érzésben, gondolatban, szóban mindenkor. Hatvankilenc évet ért: dicsősége messze túléli ezt a kort.

Reményi Ede Egerben 1829-ben született. Már gyermekkorában feltűnt a kis zsidó fiú rendkívüli zenetehetségével. Bécsben az állami zeneiskola híres hegedűtanára Böhm tanította s a 90-es években Pesten hangversenyzett nagy sikerrel. Résztvett a szabadságharcban is, mint Görgey segédtsíjtje s tábori hegedűművésze. A szabadságharc után több esztendőig Párisban és Londonban tartózkodott, ahol Viktória királyné udvari művész címmel tüntette ki. 1860-ban amnesztiát kapott, visszatért hazájába és hosszú időközön keresztül Budapesten lakott. Ebben az időben nagy összegeket áldozott közművelődési célokra, ő kezdte meg a Petőfi-szoborra a gyűjtést és a szobor költségeinek nagy részét maga hegedülte össze országos

körutjai alkalmával. Összesen 67.000 forintot gyűjtött a Petőfi- és a Széchenyi-szobrok czéljaira. 1870-ben Orozy báró intendáns a Nemzeti színházhoz első magánhegedűs- és versenymesternek szerződtette, de a következő esztendőben szerződését felbontotta, 1871-ben nőül vette Fáy Gizellát s családjával együtt Párisba költözött. A francia fővárost is csakhamar elhagyta s Amerikába vitorlázott, a hol hangverseny-körútjában nagy diadalokat aratott. Másfél évtizednyi távollét után visszatért Magyarországra s itt nagy ünnepeltetések közepette vagy ötven hangversenyt rendezett. Három esztendő múlva ismét elhagyta Európát s azóta állandóan New-Yorkban lakott, ahol most meghalt. Reményi nemcsak mint hegedűművész, hanem mint zeneirő is nagy nevet szerzett magának. Magyar stílusu zeneművei mellett számos nagyobb művet is irt, ének-műveket, hegedű-ábrándokat stb.

NAPI HIREK.

— **Áldozó csütörtök ünnepe** miatt lapunk legközelebbi száma pénteken jelenik meg.

— **A kis-uj-utczai bérház építése.** A hajdani Vargaszinnek ma már csak romjai maradtak meg s most már az új, két emeletes bérház felépítéséről gondoskodnak. Körner Adolf tanácsnok elnöklete alatt működő bizottság a városháza nagytanácstermében ma délelőtt bontotta fel az építési munkálatokra beadott ajánlatokat. Az ajánlatokat a következők adták be:

Fischer és Nobel Tatatóváros, kályhamunka egységárából enged 25%, Tóth András szobrászmunkából 7% eng.; Wenyige A. Weisz S. szobafestő munka után 25% és mázoló munka után 20% eng.; Schlick vasöntőde és gépgyár Buda-

pest vasnemekből 6% eng.; Dorsch Hugó asztalos munkánál előírás szerint 10% felülfizetés, föltételeesen 5% eng.; Bona Fortunató kőfaragó munkából 3% eng.; Tassi Károly cserépfedő egységár mellett 2'60frt illetve 2'40 frt eng.; Gál Manó szobafestő munkánál eng. 25%, mázoló munkánál 15% eng.; Roni Primo ajánlkozik asfalt 8% eng.; terrakotta 15% eng.; Tóth Gyula vaskereskedő kályhamunkánál 25% eng.; Budapesti szivattyú és gépgyár r.-t. vasnemekre 21'4% eng.; Blattner Gyula üveges 6% eng.; Horváth András szobafestő és mázoló munka után 6% eng.; Tóth István és Berger Jenő az összes munkálatoknál 1'1/2% eng., a kőműves munkánál 1'4% eng.; Preiser Salamon bádogos munkák után 5% eng.; Zsolnai gyár kályhákát saját egységárban 30-64 frtíng; Knuth Károly vízvezetéknel 10% eng.; Karacs Imre és neje üveges munkákra saját egységárban.

Zellerin M.-féle részvénytársaság vízvezetékre Budapest 7% engedmény, 10% általányösszeg.

Müller József kőfaragó mester kőfaragó munkára 11% felülfizetést.

Piros Béla a lakatos munkákra 17% felülfizetést.

Lám Sándor az üveges munkákra az egységárakból enged 5%-ot.

Harsányi István az asztalos munkák egységáraiból enged 8'1/2%-ot.

Rösler Richárd az összes munkákra 1'1/2% felülfizetést. Kőműves és ácsmunkát külön-külön az előmunkálat szerint.

Blau Gyula miskolci építész az előirányzatot hajlandó elkészíteni.

Thiessen H. és fia a szobafestő munkát az előirányzat szerint, mázoló munkákra 15% ráfizetést.

Horváth József ácsmester Budapest ácsmunkákról 5'3/4% engedmény.

Kiss Gábor és ifj. Marsalkó az ácsmunkákról 8% engedmény.

Eperjesi népbank cserépkályhák után saját egységárban 2857 fr.

Késmárki bank részvénytársaság kályhamunkákra saját egységárban 2916 forintért.

Brachfeld Lipót Budapest szobafestő munkákra 14'1/2% engedmény, mázoló munkákra 4'1/2% engedmény.

Horváth János és Tóth Béla az összes munkákra 4% kőműves, ác s töldmunkára 7% engedmény.

Blaskovics Mihály lakatos munkákra 2'1/2% engedmény.

A beérkezett ajánlatok felett a tanács legközelebb fog határozni, akkor dől el ki építi fel a kis-uj-utcza két emeletes bérházát.

— **Mit kíván a pápa a magyar liturgiáért?** Évek óta tart már a magyarországi gör. katolikus hívők küzdelme, a magyar mise megvalósítása érdekében. Polytonos gyűlések, feliratok intézése a kormányhoz, a pápához, de semmi biztos eredmény mindezekig. Különösen a hajdudorogi gör. kath. egyházkerület papjai és hívői fáradoznak azon, hogy a magyar mise megvalósuljon. Sőt a hajdudorogi egyház, — daczára, hogy engedélyt a pápa mindezekig még nem adott, — már most is magyarul miséznek. — **Firczak Gyula** püspök a h.-bösszörményi gör. kath. templom felavatása alkalmával az előtte tisztelgő h.-dorogi gör. kath. egyház papjainak kijelentette, hogy a pápa nem zárkózik el kívánalmaik elöl, de ezéltadatosan, együtt működve érnek csak el sikert mert ilyen fontos kérdés eldöntéséhez bizonyos előkészületek megtételére van szükség. A püspök ezen szavai némi biztatással szolgálnak s azt láthatjuk ezek.

— Istenem, ne hallgass reá, nem tudja mit beszél, imádkozott tovább Annunciata. Ments meg uram minket... Jer Raffaella, térdelj ide mellém... imádkozunk buzgón, talán az Ur nem zárkózik el könyörgéseink elöl. Megmondom Pietronak, ha megjön, hogy te is imádkoztál érte...

— De nem imádkozom. Átkozom őt, átkom kíséje a halálba! Csak tudnám tulkiáltani hangommal a vihart, vagy lehetnék ott oldala mellett, midőn elnyeli őt a sötét örvény...

— Soha sem szeretted őt, ha így átkozódsz! Boruljunk le és imádkozunk együtt... Jer... és én fogadalmat teszek a tersattói szüz oltára elött, hogy csak mentse meg Pietrot... én inkább szenvedek... inkább gyötrődöm egész életemen át... lemondok róla... ha téged újra megszeret... csak életben maradjon... csak lássam őt... Raffaella...

Fülsiketítő esattanás hallatszott, a két lány rémülten sikoltott fel... A templom melletti keresztbe ütött az ég haragja s a szent jelvény sísteregve füstölőve égni kezdett...

A vihar véget ért. Aeolus elvitte szolgáit — a tenger lecsillapodott — az orkán elült.

Nem sokára tolongott a nép a hajó felé. A hajónak sehol semmi nyoma. A Stella mare büszke árboczaik nem tűnnek el sehol a láthatáron. De igen! Ott a messzeségben közeledett valami! Lehet, hogy csónak...

Mint a sirályok, úgy repülnek a közeledők felé a partról a csónakok, a remény erőit, ruganyosságot ad a karnak, az izmoknak. Kik menekültek meg... kik hiányzanak...

Végre megérkeznek. Csak négyen vannak. A többi ott pihen a sirban, vagy talán még a hullámok hátán ringatózik holtan, míg a tenger ki nem veti.

Pietro közöttük van. Annunciata, mindent elfelejtve borul kedvese nyakába, s kaczagva sirva csókolja arczát, kezeit. Pietro is tulboldogan öleli keblére a leányt és azután hirtelen ellöki magától...

— Menjünk a tersattói szüzhöz! És a negy megmenekült lassu léptekkel halad fel a meredek uton a Madonna kápolnához.

Kezökben a gyertya... mintha a halál tartaná bevonulását.

Oly sápadtak, oly kimerültek! Pietro valamennyinél sápadtabb, mellette Annunciata támolyog... mögöttük Raffaella daczos, égő szemekkel.

Közel érve a templomhoz, a megmenekültek és a kísérek térdre borulnak és az ut hátralevő részét térdén csuszva teszik meg.

A Beata oltára elött leborulva imádkoznak egy ideig, azután elmondják hangosan fogadalmukat, melyet a halál küszöbén tettek a tersattói szüzhöz.

Pietro marad utoljára. Mikor a gyertyát leteszi az oltárra, felzokogó, cicsukló hangon sutogja:

— Megfogadtam a tersattói szüz anyának, hogy ha megmenekülök és továbbra is gondoskodhatom szegény beteg édes anyámról, lemondok arról, kit legjobban szeretek, lemondok Annunciátáról nem nőszülök meg soha!

ből, hogy a pápa most már nincs ellene a magyar liturgiának, de valamire szük-sége van; bizonyos feltételhez köti, hogy beleegyezését adja. Ez a feltétel is ösmeretes már. A munkácsi gör. kath. püspöknek dr. Wolafka Nándor vál. püspökhöz nem rég intézett egyik levele élénk világot vet ez ügyre s tiszta képét adja az évek óta huzódó kínos ügynek.

Munkatársunk tegnap beszélgetést folytatott dr. Wolafka Nándorral az ügyről. A püspök munkatársunk előtt a következőket mondotta:

Rég figyelemmel kísérem én is a gör. kath. mozgalmat, sőt annyira érdekel, hogy erről *Firczak* munkácsi püspökkel, ki régi ösmerősöm s jó barátom is, levelezést folytattam. Nemrég is e tárgyban intézett hozzám levelet s ebben azt írja, hogy a pápa sohasem ellenezte s most sem ellenzi a magyar liturgiát. Egyet kíván csak a gör. katolikusoktól s ez természetes s jogos kívánság is. A pápa azt óhajtja csupán, hogy az eredeti ószláv misekönyveket, melyeket most is használnak, fordítsák le hűen magyarra, a lefordított magyar szöveget küldjék el hozzá ő azt átnézetit s ha a fordítás teljesen megegyezik az eredeti ószláv szöveggel, az esetben nem vár semmire s azonnal beleegyezését adja, hogy magyarul misézzenek. *Firczak* püspök, mikor Debreczenben időzése alkalmával vendégem volt, szóval is megerősítette az elmondottakat s különben a küldöttségek előtt is kijelentette, hogy a pápa nem ellenzi a magyar liturgiát.

Ezek voltak a püspök szavai. Most már világos előttünk, mit jelentenek *Firczak* püspöknek a küldöttség előtt mondott szavai. Ha tehát a gör. katolikusok teljesítik a pápa kívánságát s lassan, de biztosan munkálkodva, minden előkészületet megtéve együttesen működnek s ha a pápa által kötött feltétel elé nem görditenek akadályt, mert hiszen ez szerintünk is indokolt kívánsága a kath. egyház fejének, az esetben rövid idő alatt sikert, diadalt érnek el s teljesülni fog régi óhajuk: a magyar mise.

A dohánykiserleti állomás építése. A hazai dohánytermelés fölvirágoztatása érdekében még az idén megkezdni működését Debreczenben az országos dohánykiserleti állomás s Békés-Csabán a debreczeni főállomás alá rendelt fiók kiserleti telep. Az építkezés és berendezkedés már serényen folyik. A földmívelésügyi miniszter tavaly előmunkálatokra 7000, az idén építkezésre, egyelőre 28000, felszerelésekre 5000, üzemi költségekre évente 10000 frtot utalványozott. Maga a telep épületeivel együtt 10 holdat foglal el s egyelőre a labororium pavillonja, simítóház, kertészlakások és simító pajták épülnek. A legkülönbözőbb dohányfajokkal 14 kat. hold van beültetve. Az építkezést augusztusra fejezik be. Az érdeklődő gazdaközönségnek a tanulságos telepet szívesen megmutogatják.

Városunk közvilágítása. A folyó hó 25-én megtartandó közgyűlés tárgysorozatából a közvilágítás kérdésének ügye újra kimarad, hogy egy rendkívüli közgyűlésnek képezze egyedüli tárgyát. Az ügy nagyfotosságra való tekintettel a közvilágítás kérdésében eddig keletkezett összes ügyiratokat kinyomatják és bizottsági tagok között szétosztatják.

Diszes esküvő. Diszes esküvő színhelye volt ma ismét városunk. *Kardos* László nagykereskedő, városi bizottsági tag művelt lelkű szép leányának esküdtök örök hűséget Tóby István zilahi kir. alügyész. A polgári törvények értelmében az anyakönyvvezetői hivatalban délelőtt 11 órakor esküdtök meg az új pár. Az esketést *Oláh* Imre anyakönyvvezető végezte. Tanukként szerepeltek: a menyasszony részéről Szabó Kálmán kereskedelmi iparkamarai elnök. — A vőlegény részéről Szabó Lajos vinczellér képezői igazgató. Nyoszolyóleányok és vőfélyek voltak: Tóby Pepike — *Kardos* Béla: Tóby Róza — ifj. *Kardos* László; Kaszanyitzky Margit — Bay Ádám; Zádor Vilma — Király Ernő; Szabó Margit — Sárvány Béla; Mérey Otti — Tóby Elek; Sárvány Adél — Benedek Lajos; Szép Viola — dr. Tüdös László; Szép Adél — Zádor Ervin; Jánossy Gizella — *Kardos* Endre. A násznép soraiban jelen voltak a következők:

Szabó Kálmáné — Szabó Lajos, Szabó Lajosné — Szabó Kálmán, Kaszanyitzky Endréné — Huzella Elek, Mérey Ottóné — Kaszanyitzky Endre, dr. Sárvány Gyuláné — Pongrácz Jenő kir. főügyész, özv. Láposy Ferenczné — id. Szabó János, dr. Ujfaluassy Józsefné — Mérey Ottó, Huzella Elekné — Sárvány Gyula dr. özv. Tóth Gyuláné — dr. Ujfaluassy József, Fazekas Sándorné — Boczán Elemér, özv. Görtl Nándorné — Fazekas Sándor, Marjay Péterné — Zádor Lajos, Zádor Lajosné — Vecsey Zoltán, özv. Kuhn Pálné — Szép Sámuel, Szép Sámuelné — Marjay Péter orsz. képviselő, dr. Legányi Gyuláné — Jánossy József, Jánossy Józsefné — dr. Legányi Gyula, Boczán Elemérné — dr. Tüdös Kálmán, Weszprémy Zoltánné — Kolbenhayer Kálmán, Györfly Aladárné — Weszprémy Zoltán, Kolbenhayer Kálmánné — Györfly Aládar, dr. Tüdös Kálmánné — ifj. Csanak József, Szabó Miklósné — dr. Tüdös János, ifj. Csanak Józsefné — dr. Fráter Imre, dr. Fráter Imréné — Szabó Miklós, dr. Tüdös Jánosné — Rössler Richard, Sesztina Jenőné — Tóth Aurél, Tóth Aurélné — Rieger Ödön, ifj. Kaszanyitzky Andorné — Sesztina Jenő, Rieger Ödönné — Kaszanyitzky Andor, *Kardos* Lászlóné — *Kardos* László, id. Csanak József, Mérey Kálmán, Nánássy László, Szoboszlav Sándor, Somossy Jenő, Szabó Sándor, Mérey Béla, Tóth Emil, Jánossy Miklós, Wenger Lajos, Keresztfalvy Jenő, K. Tóth Kálmán, Csanak János, Tóby József, Szabó Anikó, Kolbenhayer Margit, *Kardos* Zoltán, Marjay Ödön, Marjay Anna, *Kardos* Gyula, Zádor Irén, Zádor Ilus, Szabó Kata, Huzella Tivadar, Marjay Barna, Szabó Kálmán.

Az anyakönyvvezetőtől a diszes vendégsereg a menyasszony szüleinek lakására vonult. Az egyházi esketés délután 6 órakor lesz a menyasszony szüleinek lakásán. Az esketést K. Tóth Kálmán ref. lelkész végzi. Este 8 órakor a Bika disztermében vacsora. — Az ifju pár holnap reggel Bécsbe utazik.

Házasság. Polgár Géza folyó hó 22-én tartja esküvőjét a debreczeni izr. templomban *Kardos* Laura kisasszonnyal, dr. *Kardos* Albert főreáliskolai tanár húgával.

A tanári közgyűlés fogadtatása. Közelednek az országos tanárgyűlés nagy napjai, amelyeket méltó módon akar Debreczen városa megülni. Ehhez holnap történik meg a legfontosabb lépés, amidőn a nagy rendező bizottság megalakul. A rendező bizottság elnöki tisztét gróf Dégenfeld József főispán vállalta magára, a bizottság tagjai pedig a debreczeni társadalom legkiválóbb képviselőiből vannak kiszemelve. A nagy rendező bizottság f. hó 19-én fél 11 órakor a városháza nagy tanácstermében tartja első gyűlését, a mely iránt a legszélesebb körökben nyilvánul élénk érdeklődés. Ugyanekkor a szakbizottságok is megalakulnak és megkezdik immár sürgőssé vált munkásságukat.

Helyettesítés a gazdasági tanintézetben. A gazdasági tanintézet népszerű, érdemes igazgatója megrendült egészsége helyreállítása végett három hónapi szabadságot kért és kapott. Ezen idő alatt *Kerpely* Kálmán, a növénytermelés tanára fogja helyettesíteni.

Esküvő. Folyó hó 22-én, vasárnap délután 4^{1/2} órakor tartja esküvőjét a debreczeni izr. templomban dr. Kátai Péter orvos, tartalékos honvéd főorvos, özv. Balogné Kohn Regin urnóval, Kohn Testvérek czég tulajdonosának leányával.

Az új utcza nevek és házszámozás. A mi évek óta közóhajtás, az beteljesedett. Debreczen város négyezer háza új számokat kap, a nagy városokban divatos, legezlszerűbbnek bizonyult ama rendszer szerint, hogy a házszámozás minden utczában 1-en előlről kezdődik és váltakozva halad végig, jobb oldalon a páratlan, baloldalon a páros számokkal. Ez az egész rendszernek az alapelve. Az új házszámozással egyidejűleg számos régi nevű utcát és névtelen utcát meg teret új elnevezéssel látott el a közgyűlés.

A nőegylet nyári vigalma. Május 25-én kedves nyári multság ígérkezik a Dobos pavillonban. A siker biztosra vehető, mert a jótékony nőegylet rendező, a rendezőség élén *Veressné* Szathmáry Teréz urnó áll és a vigalom tiszta jövedelmét a nőipariskola javára fordítják. A vigalom, amely tánczezel és tombolajátékkal lesz összekötve a jelzett napon este fél 8 órakor kezdődik. Belépő díj egy darab tombola jeggyel együtt személyenként 1 forint. Tombolajegy ára külön 20 kr. A nyeremény-tárgyak a nőipariskola növendékei által készített kézimunkák lesznek.

A debreczeni dalegylet. Debreczen város nemes gondolkozású közönsége, mint azt remélni is lehetett, támogatja anyagilag is a városi dalegyletet igen nehéz, de dicsőséges vállalkozásában. Ez anyagi támogatás egyszersmind a legfőbb erkölcsi elismerés is. Az újabb adományokra vonatkozólag a következő sorok közlésére kértünk föl:

A debreczeni dalegylet konstantinápolyi útjának költségeire mai napon *Móricz* Ferencz ur hentesáru gyáros 12 koronát adott, fogadja ezért, valamint egyeletünk iránt már sokszor tanusított áldozat készségeért hálás köszönetünket. Debreczen, 1898. május 18. Az elnökség.

Sok a veszett kutya. Daczára annak, hogy a rendőrség negyven napi zárlatot rendelt el a kutyákra s a szájkosár nélküli kutyákat tömegesen fogdossák össze mindennap, mégis sok a veszett kutya. Tegnap P. Nagy Zoltán kutyája veszett meg s megharapta *Schmieger* Antal kereskedősegédet. A sérült fiatal embert gyógykezelés alá vették, a kutyát agyonlőtték. Este 11 órakor a rendőri őrző egy másik kutyát is agyonlőtt. *Macskási* vasúti őr kutyáján a veszettség tünetek mutatkoztak s a gazda, hogy a netalán bekövetkező bajoknak elejét vegye, a rendőri őrző kutyát is agyonlőtt.

TÁVIRATOK.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától. —

Az angol királynő és Gladstone.

Budapest, május 17. Viktória királynő levelet intézett a nagybeteg Gladstonehoz, melyben megköszöni neki mindazokat a szolgálásokat, melyeket mint államférfiu a trónnak és a britt birodalomnak tett.

Kóburg Lujza gondnokság alatt.

Bécs, május 17. Az osztrák hivatalos lap, a Wiener Zeitung mai száma közli, hogy Kóburg Lujza hercegnőt gondnokság alá helyezték.

A debreczeni színészet jubileuma.

(A Csokonai-Kör választmányi ülése.)

A debreczeni színészet 100 éves fennállásának megünneplése tárgyában a rendezésre vállalkozott Csokonai-Kör választmánya tegnapi ülésén újabb intézkedéseket tett a kör, a városi tanács és a színházi bizottság kebeléből alakított vegyes küldöttség javaslatai alapján.

Ez ülésen jelen voltak:

Szell Farkas, Komlóssy Arthur, dr. Medve Kálmán, Zádor Lajos, dr. Szántó Sámuel, Konez Ákos, S. Szabó József, dr. Kardos Albert, dr. Benedek János és Zoltai Lajos.

A már említett vegyes bizottság jegyzőkönyve felolvasatván, elfogadta a választmány a jubileum idejéül javasolt f. évi október 23. dikát. A diszgyűlés sorrendjét pedig akként állapította meg, hogy az elnöki megnyitó beszéd után Géresi Kálmán olvassa fel az általa megírandó debreczeni színészet történetének ki vonatát, mely után a vármegyeház falába illesztendő emléktáblát leleplezik. Alkalmi óda írására E. Kovács Gyulát, az ének számok előadására pedig a debreczeni szintársulat énekkarát kéri fel. Az emléktáblát Tóth András helybeli tehetséges szobrásznál rendeli meg a kör s ezzel, valamint a tábla szövegének megállapításával Szell Farkast, Géresi Kálmánt, Dobiecki Sándort, K. Tóth Kálmánt és Kardos Albertet bizza meg.

A színészet története megírásáért Géresi Kálmánnak nyomtatott ivenkint ugyanolyan tiszteletdíjat biztosít a választmány, amilyent a Történelmi társulat szokott fizetni.

Az ünnepélyre meghívotnak a vidéki irodalmi társulatok: így a váradi Szigligeti társaság a szatmári Kölesei kör és a nyiregyházi Besenyei kör, továbbá a nemzeti és népszínházak, a kolozsvári, nagyváradi színházak és az orsz. színészegyesület.

Az ünnepi bankettet szintén a Csokonai-Kör rendezi.

A választmányi ülésnek volt még két más kisebb tárgya is. Elhatározták, hogy a Fazekas ünnepély lefolyását s az ott elhangzott beszédeket, ünnepi költeményt a város és a kör levéltárában helyezik el megőrzés végett. A Csokonai kertben két új padot állítanak be, s az Emlékkert összes padjait kijavítják.

Irodalom és művészet.**Kapuzárás.**

A magyar nemzet első ünnepének napjai mulófélben vannak.

Első ez ünnep nemcsak fontosságra, első ez a nemzetnek ezidő szerint is. Addig is voltak a magyar nemzetnek ünnepnapjai de addig ez a nemzet nem volt nemzet, nagy napjait a királynak s néhány főrangúnak köszönhetette. A legelső tett, a legelső diadal, melyet az egész ország aratott magának: 1848. márczius 15-ike.

E nap ötvenéves fordulója már eltelt. Megültük méltóan sziveinkben, de hol maradt emlékjele a nemzeti felbuzdulásnak? Hiába keressük.

Egyetlen egy emlék készült, ami egyenesen ennek az ének megőrkítését tüzte ki céljául, egy könyv, azt is az ötven év előtti

ifjuság egyik vezére készítette a nagy idők emlékeül, mintha más nem mert volna e kegyeletos kor alakjaihoz, s emlékeihez közliteni.

... Jókai Mór könyve*) e könyv, az „1848” képes albuma, mely az ország java tehetségeinek segítségével készült, amelyet úgy tekinthetünk, mint a magyar irodalom ajánldékát a nemzetnek és történelemnek.

Akaratlanul egy kép jut eszünkbe az ősz magyar világból, amikor még a felkelő napot áldozat-tüzzel fogadták ligetek, erdők árnyában, források, esermelyek tövével. Felgyult a sziklán az áldozat lángja, a táltosok ajkain felhangzott a himnusz s átszállt a népre.

Ime most is kigyult az áldozattűz, a nemzeti lelkesedés tüze, a magyar irodalom sziklaoltárán im ott az áldozat; a honszerelem forrásának tövével áll ez a szikla, mire hangzik az ének az ihletett ajkáról, — de vajjon átveszi-e még a nép az ősi dallamot?

Ugy látszik... igen. Ezt bizonyítja a lelkesedés, melylyel e nemzeti bibliát mindenütt fogadták. A kötetes kiadás még márc. 15-ére megjelent, most a füzetes kiadás is befejeződik. — készen van.

Ezerkétszáz képe a rövid, de tartalmas magyarázatokkal hű tükre a szabadságharcnak s a szerkesztők nemcsak a közönségnek tettek nagy szívességet a munka kibocsátásával, de maradandó, hasznos és becses segédkönyvet nyújtottak a szaktudósoknak is. S valóban őszintén elmondhatjuk, hogy ime gazdag történelmi szakirodalmunkban, a hatalmas, mázsás történelmi művek között ennek a kis, első sorban összefoglaló gyönyörködtető könyvnek megadatott hézagot pótolni, hibákat helyreigazítani, tévedéseket felderíteni.

A könyv oly szükséges éke minden háznak, hogy mindjárt Petőfi és Arany költeményei után következik. Magyar érzés, magyar tudás árad belőle, s belőle hangzik a honszerelem legtisztább dallama.

Az új 5 füzet, melyről még nem számoltunk be olvasóinknak s melyekkel a vállalat befejeződik, a szabadságharc kihangzását: az emigrációt foglalja magában. — Csupa Kossuth-kep, úgy hogy külön összefüzz ez az 5 füzet elmehetne Kossuth-albumnak. Temérdek képet találunk benne Kossuth ázsiai, amerikai utjából, — még az ő saját szavát is halljuk egy helyütt, — látjuk olaszországi lakását, az utcát, melyben sétálni szokott, utolsó arcképeit, a Parlaghly Vilma-féle nagy képet s néhány eddig ismeretlen könyomatot. Látjuk őt utolsó sétája közben, amint egy gyorsfényképész véletlenül ép akkor megörökítette a via dei Millén; látjuk halottas ágyán, a ravatalon.

Ott van a sirja is. Ez a kötet utolsó képe. Méltán mert ebben nyugszik a nagy kor szelleme, legnagyobb emléke, ez a sir a magyar nemzet ereklyetartója! A füzethez Marczali Henriknek kitűnő összefoglalása csatlakozik még s terjedelmes és pontos katalógus.

Ezzel be van fejezve a mű, a mai magyar irodalom és az 50 éves mult emlékönyve. Áldás íróira! — Áldás olvasóira!

*) Ezernyolczszáznegyvennyolcz. A magyar szabadságharc története 1848/49-ben, Ezerkétszáz képpel. Bársony István, Beöthy Zolt, H. Pulszky Polikszéna, Heller Henrik, Ignóty, Inceződy László, Kazár Emil, Marczali Henrik, Mihalovits István, Mikszáth Kálmán, Sebők Zsigmond, Szilágyi Sándor, Timár Szaniszló, Varga Ottó, Voinovich Géza közreműködésével szerkesztik Jókai Mór, Bródy Sándor és Rákosi Viktor. Kiadja Révai Testv. Irodalmi intézet r. t. Budapest, Váci-utca 1.

CSARNOK.**Föltámadás.**

Regény.

2.

— Irta: Uriel. —

(Folytatás.)

— Vajjon mi baja lehetett ennek a bolondnak? Ugy nézem, szép fiatal-ember.

— Szép lehetett...

— Csak el ne patkoljon szegény!

— Legalább ma meg ne halna! Öt hulla van a kamrában.

— Ki az ötödik?

— Valami kisasszony. Szegény volt nagyon, de kisasszonynak született s nem tudott másképen élni. Irtózott a dologtól, inkább meghalt.

Majd magára hagyják a beteget, csak koronkint tipegett be a legöregebb ápolónő, az is nyomban kifordult, hogy kifessege a mit látott.

— Még él. A két arca olyan, mint két gödör. A szeme meg mintha sirna.

Késő estig eszméletlenül fekszik a beteg. Az ápolónő kanállal néhány csepp citromos vizet csepegtet ajkai közé. Most kissé fölerez, de fázik, bár nyakig betakarták, lábai is pokróczba vannak burkolva. Még mindig látni véli a délelőtti alakokat. Ez a látomány, a sok komor emberrel, az a különféle, ridegnél ridegebb ábrázat és mellén a tátongó seb, melyből úgy érzi, egyre serked a vér, folytonos iszonyattal tölti el. Ki szeretne tépni agyából minden emlékezetet. Milyen jó volna most álomra hunyni szemét! Elaludni. Nem érezve a mardos fájdalom-ból semmit, pihenne a gondolat s nem látná azt az örvényt, mely megsemmisüléssel fenyegeti. Valami jeges hidegség hatja át minden tagját s egyre borzong, mert látni véli egy görnyedező csontalak vigyorgó fekete pofáját, ettől most fél, s mint a bárány a farkast, ki szeretné kerülni minden képen s keresi az egérutat. De hol találja meg? Vigasztalan sötétség mindenütt. Seholy egy szikra fény. És ez elhagyatottságában kétségbeesett lelke az Istenhez fordul, a kit annyit megtagadott. Ha senki sem tudja megmenteni, bizonyára az fog rajta segíteni, a ki mindenek fölött való s mindennél leghatalmasabb, az Isten. Még imádkozni is szeretne, ő, a materialista, aki megeseőkönysödött elvként vallotta, hogy minden butaságot a vallás teremtett meg És mégis szeretne imádkozni most, ha hangot birna adni.

Ha így egyedül lehetett volna valamikor, mint most, hogy magát is láthassa végre, hiszen az emberek arcába eleget nézett már.

Fölmerült lelkében a mult története s látja magát százféle viszonyok között. Kedve volna keserűen fölkaczagni. Nem esoda, ha elbukott, hiszen bekötött szemmel járta az élet rögs utait. A fővárosi fiatal ügyvédek között alig volt képzetebb ember nálánál s ime egy nyomorult ember törbe csalta, melyből nem tudott kiszabadulni. A karankasi gőzmalom igazgatója, Heinmann okozta vesztét. Ötezer forintot fizetett, mint egyik kliensének képviselője, Heinmannnak. — Heinmann kasszába rakta a pénzt s átadta az ügyvédnek a váltót. Néhány nappal később kiderült, hogy a váltó hamis. A fiatal ügyvéd, Abay Imre rohant Heinmannhoz; az igazgató durván fogadta s váltóhamisítónak nevezte. Mint megannyi korbácsütés suhogott rá Heinmann goromba szava, melyet husz ember előtt vagdosott arcába:

— Még van bátorsága hozzám jönni!? Ehhez igazán arcátlanság kell. Tudja meg, följelentés van ön ellen téve a kir. ügyészségnél. Büne ki fog derülni. Elsikasztotta a rábizott ötezer forintot s aztán váltót hamisított.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. május hó 18-án.

Államadósság :

Magyar aranyjárdék 4%.	—	120.75	121.—
vasuti beruházási k. 4%.	—	120.—	121.—
koronajárdék 4%.	—	99.—	99.40
regále vált. k. 4%.	—	100.70	101.45
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	121.—	121.50
Egységes államkötvény 4%.	—	101.75	102.25
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	139.25	140.25

Részvények :

Magyar hitelbank részvény	—	384.25	384.75
Osztrák hitelbank részvény	—	356.40	356.60
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	104.50	105.—

Sorsjegyek :

Magyarjelzálogban 4%-os sorsj.	122.—	123.—
3%-os	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3% -os	120.—	121.—
Magyar vörös kereszsorsjegy	10.50	11.—
Osztrák	20.25	20.75
Olasz	12.—	12.50
Bazilika sorsjegy	6.75	7.—
Jó-sziv	4.10	4.40

Pénznevek :

Cs. és kir. arany	—	5.65	5.74
20 markás arany	—	11.70	11.83
20 frankos arany	—	9.56	9.59
3 Sovereigns	—	12.09	12.13

Kiadó és lapfőigazgató:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

NYILT-TÉR.

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-ferrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatása!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

GÖRBERSDORF

Klimat. gyógyintézet tüdőbetegek számára. 1896. július 28-án.

Alólírott, mint a görbersdorfi **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetének tulajdonosa, segíteni akarván a szenvedő emberiségben, örömmel hozom nyilvánosságra, hogy gyógyintézetemben a

„Margit“ Magyar Selters

gyógyvizet 1879 óta állandóan a legjobb eredménnyel alkalmazom a **légutak hurutos bántalmainál**. A Margit-víz gyógyintézetemben is kivívta magának a megérdemelt **Magyar Selters gyógyviz** elnevezést. A legtisztább lelkiismerettel ajánlom ezen kiváló gyógyviz alkalmazását orvostársaimnak és a mellbajokban szenvedő emberiségnek is.

Dr. Theodor Römler.

Csak fiatal embereket

438-60-38

érdekelhet tudni, hogy a **párisi Dr. BOITON**

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, főleges tehát **santal olaj** vagy **copaiva balzsammal** kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi főárak:

Zoltán Béla gyógyszerháza Budapest, V., Nagykorona-u. 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerárakban.

Postai megrendelések czime:

Zoltán gyógyszerháza Budapest.

henteslegényt

keres egy ujjonnan berendezett hentesüzlet.

Az illető mint önálló munkás a **szalámi és kolbásznemek**, valamint minden e szakmába vágó **delikatess árak** készítésében és a készítéshez szükséges állatok vágatásával is teljes és megbízható jártassággal kell bírnia.

Fizetés megállapodás szerint.

Czím ezen lap kiadóhivatalában e hó 20-ig megtudható. 515-3-1

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

Az

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az

Eszéki SALVATOR-SZAPPAN.

Valódi minőségben csakis mint eddig, ezentúl is

ESZÉKEN, felsőváros

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban

készül és megrendelhető.

Szeplőket

és

májfoltokat

valamint az összes

bőrtisztítálatlan-

ságokat

biztosan eltávolít.

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs . . . 35 kr.

1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz . . . 40 "

1 db. valódi Salvator-szappan . . . 50 "

1 doboz valódi lyoni rizspor 3

szemben 50 kr. és 1 frt.

1 tégely kézpaszta 60 kr.

FIGYELMEZTETÉS!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el van látva és kériatik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni. 507 12-1

500 FORINTOT

fizetek annak, ki a **Bartilla-szájvíz** használatát után újból fogfájást kap, vagy szájának szaga támad. Üvege 35 kr. Csomagolásért külön 10 kr. **Bartilla A. örökössei E. Winkler Wien, 19/I. Sommergasse 1.** Kapható Debreczenben: **Mihalovits István** a „Kigyóhoz“ czimzett gyógyszerárakban. Határozottan kérjünk **Bartilla szjvízet**. Hamisítások följelentéseért **Jó** díjazás adatik. 495-10-1

Spora-féle KLATTAUI világhírű disz-szegfü.

Kitüntetve: Prága, Bécs, Lyon, Antwerpen, Amsterdamban stb. a legmagasabb díjakkal.

Óriás szegfü

5 drb 4 frt 50 kr. — 10 drb 8 frt.

Disz-szegfü

10 darab 3 frt; 20 darab 5 frt 50 kr., 50 darab 13 frt; 100 darab 25 frt.

Remontan szegfü

10 db 4 frt; 50 db 16 frt; 100 db 30 frt.

Kerti szegfü

10 drb 1 frt; 100 drb 9 frt.

Árjegyzékek cseh, német és magyar nyelven ingyen és bérmentve. 467

Fr. Spora

szegfü-kivitel **KLATTAU** (Csehország).

BIKSZÁDI ásványos gyógyvizet

mely egyedül a maga nemében, több hirneves, egyetemi orvostanár és hirneves vidéki orvosok hatásánál fogva fölébe helyezik a **külföldi és drága Selters és Gleichenbergi vizeknek**. Gyógyító hatása a **BIKSZÁDI ásványos gyógyviznek** kitünően bevált idült és heveny légesőhurut, hangszálak, hurut, vérköpés ellen. Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhányás, tüdő-esz hurutnál és kezdődő gümőkórnál, továbbá kitünő eredményt értek a **bikszádi víz** alkalmazása által emésztetlenség, idült-és heveny gyomorhurut, máj- és epe hólyagbántalmánál, a belek renyhe működésénél, vesehomokban szenvedőknél, a nyirok renyhe keringésénél, valamint görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál mint specificum vált be.

Árlappal és ismertető könyveoskével bérmentve szolgál: a **kútkezelőség** Bikszád, Szatmármegye.

Bérlők:

ALMER LAJOS és KÁROLY

nagybányai lakosok.

Kapható: Szabó Zsigmond, Csanak József, Geréby Fülöp, Rickl József Zelmos, Félégyházi János urak fűszerüzletében Debreczenben, a legjutányosabb árak mellett. 242-12-5

Női divatkelmék,

hozzávaló legujabb diszék,

fekete és szines

Selymek,

Napernyők

nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos fiai

üzégnél 474-0-8

Debreczen, Rózsater.

Félszázad óta

Aranyérem
Páris,
London.

kitűnőnek elismert

Dr. Sichulsky-féle

Aranyérem
Pécs,
Temesvár.

Arckenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírök és bannulatos hatásuk képezik. Megbízható sikerrel használhatók szepő és máj-foltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztáltsága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt., egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpa-zsappan 25 kr.

JOLIESSANTE-GRÉME

bőrfinomító és széplő szer.

Kitűnő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések eltűnésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsás és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arczra láthatatlanul tapadva, annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 kr.

JOLIESSANTE-FOGPOR

legérősebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűzösüségük eltávolítására s megővására, mely által egyúttal a foghúsa is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

JOLIESSANTE-SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toillette-szappan. A bőrt finomra és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, tiszta kinézetét. Kivánatra mintadarabok ingyen adnak. Egy darab ára 40 kr.

Haj-Restorer

biztos szer a megszűnt haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt.

Valódi minőségben kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán. — Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerárban (Tisza-palota). S. Rochlitz Arthur gyógyszerárban, főtér, 2144., Tamassy-féle ház.

267.

Az „ISTVÁN“ Gőzmalom társulat

örleményeinek

ÁRJEJYZÉKE

saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint, kötelezettség és engedmény nélkül, készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt.

	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemű	25.40
B. " " apró szemű	24.80
0. Királyliszt	24.80
1. Lángliszt kivonat	24.40
2. Elsőrendű zsemlyeliszt	23.60
3. Zsemlyeliszt	23.—
4. Elsőrendű kenyérliszt	21.60
5. Közép kenyérliszt	20.60
6. Kenyérliszt	19.60
7. Barna kenyérliszt	18.20
8. Takarmányliszt	11.80
11. Finom korpa zsákkal	5.80
11. " " " zsák nélkül	5.60
12. Durva korpa zsákkal	5.20
12. " " " zsák nélkül	5.—
Csirke buza zsák nélkül	4.40
A zsákok súlytartalma — teljsulyt tiszta súlynak véve.	
A. B. 0—6 számig	85 kiló
7. és 8. szám	70 "
11. és 12. "	50 "
Debreczen, 1898. május 18.	500—1—1

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utáztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

Millenniumi kiállításon kitüntetve „Jó munkáért“

NYÁRI JÓZSEF és FIAI

Budapest,

VI. Podmaniczky-utca 45.

Debreczen,

Nagytemplom előtti tér, kereskedelmi akadémia mellett.

Festésre és vegyimosásra

felvállalnak a legjutányosabb áron mindenféle szinehagyott férfi, női- és gyermekruhákat esipkét, szőnyeget és butorszöveteket, kézimunkákat, keztyüket és mindenféle függönyöket stb.

Női toillettek egészben és felbontva festetnek.

Férfi ruhák egészben festetnek.

Vegyileg mosva és tisztítva mindenféle ruha egészben felbontatlan állapotban lesz. Festésünk színtartó és nem fog, vegyileg mosott és tisztított tárgyak a szövet minősége szerint megújítva azonnal használható állapotban adnak vissza. Gyászra szánt ruhák haladéktalanul festetnek feketére. 471 10—7

Gyár Tiszafüred,

Nagyvárad,

Gyöngyös,

Eger,

főt, Orsolya-zárda mellett.

főtér

D o b ó - t é r.

Gyűjtőtelepek az ország több részében.

Hadd mondja egyik a másiknak,

hogy a Doering-szappan, a hölgyek kedvelt szappana csak akkor valódi, ha a felirást „Mit der Eule“ (a bagolylyal) viseli és ha ez nemcsak a szappanon, hanem a csomagolás czimkéjén és zárójegyén is rá van nyomva. — Minden ilyen darabért azon biztosíték nyújtatik, hogy a szappan teljesen neutrális, kellemes, tiszta és mindenekelőtt zsiradékus. — A Doering-féle, bagolylyal ellátott szappan vevője ennél fogva bizonyos lehet arról, hogy ezen szappannal a világ legjobb, leghatásosabb és legkedveltebb szappánát bírja, ámbár 30 kr-ért mindenütt megveheti.

A munkácsi uradalom ásványvizei

a MILLENNIUMI KIÁLLÍTÁS egészségügyi csoportjában kiállítva. Diszoklevéllel lettek kitüntetve.

Schönborn-Bucheim Ervin gróf

Munkács-Szentmiklósi uradalmából

SZOLYVAI és POLENAI

égyéves savanyúvíz, kitűnő üdítő ital. Orvosi tekintélyek által elismert kiváló hatású gyógyvizek. Különösen ajánlva gyomorhajóknál, fejfájás, szédülés és vesehajóknál; vizeleti szervek bántalmánál, epekő és aranyeres megbetegedéseknél. Köszvény elleni különlegesség.

LUHIERZSÉBET.

rendkívüli kellemes ízénél fogva főleg borral vegyítve a betegnek élvezetes, kellemes üdítő italt képez.

Tulságos gyomorsav képződésnél, idült gyomorhurut és étvágytalanság, torok, gége és hörgők idült hurutos bántalmái ellen feltűnő sikerrel lesz alkalmazva.

Főraktár:

C S A N A K J Ó Z S E F N É L,
Debreczenben.

Továbbá kapható minden fűszerüzletben és vendéglőben. 512—3—1

A Homokkertben a Kovács Gábor-féle szőlő, melyen 4 szoba, pincze és mellék helyiségekkel, külön gazdasági udvarral ellátott uri lakás van és nemes fajta csemogeszőlővel van berakva egészben vagy részben is több évi részletfizetés mellett eladó, esetleg bérbeadó.

Értekezhetni Medgyessy Lajos tulajdonossal Széchenyi-utca 1762. sz. alatti házban, hol egy 3 szobás lakosztály is kiadó. 518—1—1